

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Кафедра дошкільної і початкової освіти

КОНКУРСНА РОБОТА

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА У
ПРОЦЕСІ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ВПРОВАДЖЕННЯ
НУШВ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

ОДЕСА - 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА ЯК КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	
1.1. Інноваційний потенціал педагога як передумова впровадження освітніх змін.....	4
1.2. Науково-методичний супровід в контексті розвитку інноваційного потенціалу педагога	5
РОЗДІЛ 2. ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ПОЧАТКОВІЙ ЛАНЦІ: КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА	
2.1. Комплекс психолого-педагогічних умов розвитку інноваційного потенціалу педагога (з досвіду організації науково-методичного супроводу впровадження НУШ)	7
2.2. Науково-методичний супровід Нової української школи в початковій ланці: наукові та творчі здобутки Одеської академії неперервної освіти	9
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	22

ВСТУП

Системне реформування освіти в Україні сьогодні є не тільки пріоритетом державної політики, а й найважливішим викликом для професійного педагогічного середовища. Саме особистість педагога є визначальним чинником успішності освітніх змін. Тільки трансформації парадигми професійного мислення педагога, особистий досвід переживання зламу усталених і народження нових моделей професійної діяльності стає основою усвідомленого впровадження освітніх інновацій. Відтак, в контексті стрімких змін в освіті особливого значення набуває питання опанування педагогами нововведень і розвитку інноваційності як властивості, що визначає схильність людини до пошуку та використання інновацій, зумовлює готовність до внутрішніх (особистісних) і зовнішніх (поведінкових, діяльнісних) зрушень під впливом нових ідей і рішень.

Розвиток інноваційного потенціалу педагога, а не просто надання сучасних знань про новітні педагогічні практики, є головною метою організації науково-методичного супроводу впровадження освітньої реформи. Адже, освітні зміни в сучасному світі – процес перманентний. Змістовий компонент підготовки вчителя постійно оновлюється. Разом з тим, інноваційний потенціал педагога, що визначає готовність до сприйняття нововведень, здатність до їх професійної оцінки, налаштованість на дієве втілення освітніх інновацій у реальну педагогічну практику, схильність до широкого розповсюдження новітніх ідей у професійній спільноті, є більш стійким утворенням. Створення оптимальних психолого-педагогічних умов для розвитку інноваційного потенціалу педагогів в процесі науково-методичного супроводу впровадження Концепції «Нова українська школа» в початковій школі стало першочерговим завданням, над вирішенням якого системно і послідовно працювала кафедра дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», що дозволило отримати оригінальні творчі і наукові здобутки.

РОЗДІЛ 1

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА ЯК КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1.1. Інноваційний потенціал педагога як передумова впровадження освітніх змін

Однією з універсальних та незмінних ознак життя є наявність та безперервність змін, постійна динаміка та неминучість новизни. У сучасному світі ці явища розгортаються на тлі наростання складності, невизначеності та прискорення процесів природного, соціального, культурного, технологічного розвитку. В науковій літературі поняття «інноваційний потенціал» розкривається в узагальненому вигляді як сукупність якостей особистості, що забезпечують психологічну готовність генерувати, сприймати, реалізовувати та поширювати нововведення. За думкою Власенко Ю. А., процес реалізації інноваційного потенціалу особистості можна представити як єдність трьох потенційних можливостей, що актуалізуються в процесі взаємодії: до виявлення нової інформації, до адекватної оцінки нового явища, до продуктивної інноваційної діяльності [1].

Центральним утворенням інноваційного потенціалу особистості є інноваційність, яка у загальному вигляді визначається як компетентність суб'єкту діяльності у взаємодії з новими ідеями та технологіями, здатність їх приймати, допрацьовувати, поширювати та впроваджувати. В процесі нарощування інноваційних змін у професійній діяльності, роль та значення інноваційності особистості посилюється, а в періоди безпосереднього «зіткнення» з нововведеннями стає визначальною у конструктивному сприйнятті та взаємодії з ними [3].

Аналіз сутнісних ознак інноваційності вказує на складну природу цієї властивості особистості, яка виявляється у комплексі психічних реакцій на новизну і, одночасно, на власний спротив новизні, що є природним для людини. Все це підкреслює той факт, що розвиток інноваційності потребує

уваги до психічного світу особистості і розуміння закономірностей переживання «руйнування» усталених і прийняття нових внутрішніх конструктів (моделей, рішень, уявлень тощо).

Інноваційність сьогодні розглядається як одна з ключових компетентностей педагога, відповідно до Професійного стандарту [6]. Вона виявляється як безпосередньо в процесі організованої інноваційної діяльності, спеціально спрямованої на розробку та використання нових ідей, технологій, моделей, засобівтощо, так і опосередковано, під час вирішення різноманітних завдань професійної діяльності, які так чи інакше містять характеристики новизни та змін, що особливо притаманно періоду впровадження реформи.

1.2. Науково-методичний супровід в контексті розвитку інноваційного потенціалу педагога

Концепція державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» окреслює новий рівень очікувань держави і суспільства від сучасної української школи, зумовлює постановку нових завдань у професійній діяльності педагогічних працівників, появу нових умов її виконання. Отже, порушується питання про посилення ролі науково-методичного супроводу на етапі освітніх трансформацій, адже саме цей вид діяльності дозволяє знімати протиріччя і складнощі у професійній роботі педагога, які виникають об'єктивно в умовах викликів і змін.

Проблема науково-методичного супроводу в останні роки активно розробляється у педагогічній науці (Т. Сорочан, О. Чернишов, Н. Мельник, І. Ніколаєску, О. Казакова, О. Папач, М. Полянський та інші). Розглядаються сутнісні ознаки цієї категорії, специфічні прояви в контексті різних аспектів педагогічної діяльності, принципи, зміст, структура, функції тощо.

Піднауково-методичним супроводом розуміється педагогічна технологія, що полягає у створенні мережевого диференційованого акмеологічного освітнього простору, де відбувається професійна взаємодія рівноправних

партнерів на принципах людиноцентризму, гуманізму, фасилітативності, індивідуалізації, здійснюється неперервний професійний розвиток педагогічних працівників за індивідуальними освітніми траєкторіями [7]. На думку Т. Сорочан, сутність науково-методичного супроводу полягає у тому, що це професійна педагогічна взаємодія суб'єктів освітньої діяльності, умовами якої є добровільність і партнерство, визначальними ознаками – особистісний і професійний розвиток керівників та учасників педагогічного процесу, а результатом – якісно новий рівень освіти або нова якість професійної діяльності педагогів-вихователів, яка виявляється у професійній компетентності [8].

Важливість науково-методичного супроводу для просування освітніх інновацій, координації їх впровадження на регіональному рівні неодноразово підкреслювалась дослідниками [5, 7, 9, 10]. Значущість науково-методичного супроводу для інноваційного процесу в сфері освіти підтверджується також тим фактом, що саме регіональні заклади післядипломної педагогічної освіти, які інституційно виконують завдання науково-методичного супроводу, утворили інфраструктуру впровадження реформи освіти. Як зазначає Г. Шамота, для того, щоб інновації стали невід'ємною частиною життя в Україні, потрібно не лише знати необхідність впровадження конкретних інновацій, а й створення систем впровадження цих інновацій по всій Україні та постійний пошук інновацій [11]. Отже, інституціоналізація інноваційного процесу є одним з чинників подальшого розповсюдження нововведень, їх дієвого використання у повсякденній діяльності педагогів, перетворення задуму реформи у реальність шкільного життя. Разом з тим, і практика організації науково-методичного супроводу в умовах впровадження системних освітніх змін має збагачуватися і змінюватися. Передусім, у бік цілеспрямованого створення умов для актуалізації і розвитку інноваційного потенціалу педагогів.

РОЗДІЛ 2

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ПОЧАТКОВІЙ ЛАНЦІ: КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА

2.1. Комплекс психолого-педагогічних умов розвитку інноваційного потенціалу педагога (з досвіду організації науково-методичного супроводу впровадження НУШ)

В Одеській академії неперервної освіти в останні роки в процесі науково-методичного супроводу впровадження інновацій у сфері початкової освіти склалась певна система роботи, яка скерована на реалізацію завдань державної і регіональної освітньої політики. Здійснені кроки довели свою ефективність як в аспекті суттєвих змін у початковій освіті, так і в контексті роботи з педагогічними кадрами.

Одним з напрямів діяльності стали заходи науково-методичного характеру, спрямовані на підтримку впровадження освітніх інновацій саме через актуалізацію і розвиток інноваційності педагогів. Формами такої роботи стали супервізія, організація роботи інтервізійних груп вчителів, ресурсні зустрічі, наставницькі зустрічі, семінари, тренінги, круглі столи з обговорення причин спротиву педагогів освітнім змінам. У змісті цих заходів наскрізно реалізовано три головні аспекти: аналіз особливостей сприйняття, розрізнення та розуміння педагогами новизни ідей, запропонованих у Концепції «Нова українська школа», що передбачає виявлення конфлікту нового (сучасного) та застарілого змісту в професійній педагогічній діяльності; аналіз реакцій, пов'язаних зі стійким ставленням до нововведення, а саме, опрацювання тем прийняття або страху новизни, відкритості до змін, довіри або спротиву, поглиблення розуміння психологічних засад ставлення до нововведень; апробація, тренування або моделювання нових способів професійної діяльності, конкретних спроб впровадження тих чи інших прийомів інноваційної діяльності. В результаті

такої роботи помітно зростає позитивне сприйняття педагогами освітніх інновацій, посилюється здатність до розрізнення та розуміння новизни, формується толерантність до конфлікту нового (сучасного) та звичного, знижуються інноваційні бар'єри за рахунок більш приязного ставлення до новацій, довіри до нововведень, зацікавленості у їх апробації.

Докладно систему науково-методичного супроводу, зорієнтовану на розвиток інноваційного потенціалу вчителів початкових класів в процесі впровадження НУШ, презентовано у публікаціях (колективні монографії, статті, збірники науково-методичних праць та тез конференцій), представлено на всеукраїнських науково-практичних конференціях; висвітлено у доповідях на робочих зустрічах експертів з впровадження реформи регіонального та національного рівнів; у звітах з впровадження всеукраїнського експерименту «Навчально-методичне забезпечення підготовки вчителів в умовах реформування освітньої галузі у 2017-2022 роках», що реалізовувався на базі Академії, та з впровадження на регіональному рівні всеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової освіти»; обговорено на презентаціях щодо реалізації регіональних проєктів «Нове покоління вчителів для української школи» та «ДО-НУШ». Всю інформацію про багаточисленні науково-методичні заходи відображено на сайті Одеської академії неперервної освіти.

У даному науково-методичному творі ми презентуємо систему роботи та ключові напрацювання щодо здійснення Одеською академією неперервної освіти науково-методичного супроводу, зорієнтованого на розвиток інноваційного потенціалу педагога. Представлено комплекс друкованих праць з вказаного напрямку, висвітлено ключові аспекти, що розкривають комплекс психолого-педагогічних умов розвитку інноваційного потенціалу педагога, наведено опис видів діяльності та різних напрямів активностей кафедри дошкільної і початкової освіти, здійснених з 2018 року.

2.2.Науково-методичний супровід Нової української школи в початковій ланці: наукові та творчі здобутки Одеської академії неперервної освіти

В Одеському регіоні ще на перших етапах розгортання реформи «Нова українська школа» були зроблені дієві кроки щодо її успішної імплементації в частині науково-методичного та організаційно-управлінського супроводу. Це дозволило Одеській академії неперервної освіти як закладу вищої освіти і науково-методичній установі здійснити роках значну роботу з наукового осмислення проблем впровадження Нової української школи, методичного опрацювання шляхів ефективного розвитку освіти в регіоні й в Україні, практичної реалізації заходів з модернізації освітнього простору.

Теоретико-методологічні засади розвитку професійних компетентностей сучасного педагога в умовах впровадження освітніх змін розкрито у **колективній монографії**, підготовленій колективом Одеської академії неперервної освіти:

Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика : монографія / Задорожна Л. К., Ягоднікова В. В., Сагач Г. М., та ін., за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 286 с.

У монографії розглядаються деякі аспекти професійної компетентності сучасного педагога, її розвиток і удосконалення у системі післядипломної освіти в умовах освітніх змін. Висвітлені теоретико-методологічні засади досліджуваного феномену, репрезентовані методичні аспекти, розробки і їх реалізація у практику. Розкрито особливості деяких предметно-фахових компетентностей вчителів у структурі професійної компетентності педагогів. Монографія буде корисною науковцям, керівникам закладів освіти, викладачам, педагогам, студентам, аспірантам, всім, хто цікавиться проблемами професійного зростання педагогів, формування, розвиток і удосконалення їх професійної компетентності. Електронна версія монографії

розміщена у Інституційному репозитарії Одеської академії неперервної освіти: <https://dspace.oano.od.ua/items/d59fe320-306d-46de-86fa-dba34386967f>

Узагальнення регіонального досвіду впровадження Нової української школи, наукове обґрунтування змін у початковій освіті, презентація науково-методичних розробок вчителів початкових класів – учасників пілотного експерименту з впровадження нового Державного стандарту початкової освіти, висвітлено у **колективній монографії**:

Початкова освіта у контексті шкільних змін: теорія, методика, практика, досвід : монографія / за ред. д.пед.н., професора В. В. Ягоднікової; к.психол.н., доцента О. В. Кузнєцової. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2021.422 с.

Колективна монографія «Початкова освіта у контексті шкільних змін: теорія, методика, практика, досвід» – це наукова робота, в якій здійснено розробку теоретико-методологічних положень, методичних основ і практичних рекомендацій щодо розвитку початкової освіти в сучасній українській школі та підготовки сучасного педагога до впровадження освітніх інновацій. Монографія може бути корисною для науковців, викладачів закладів вищої, фахової передвищої освіти, здобувачів вищої освіти, керівників і вчителів закладів загальної середньої освіти, всіх, хто цікавиться питаннями інноваційного розвитку освіти. Електронна версія монографії розміщена у Інституційному репозитарії Одеської академії неперервної освіти: <https://dspace.oano.od.ua/items/f95f08a6-8832-449c-b41c-8e21b4b51aed>

З 2017 року в Одеській області здійснюється **регіональний проєкт** «Нове покоління вчителів для української школи», частиною якого став й **експеримент всеукраїнського рівня** за темою «Навчально-методичне забезпечення підготовки вчителів в умовах реформування освітньої галузі у 2017-2022 роках» на базі Одеської академії неперервної освіти та трьох педагогічних коледжів Одеської області: Балтському, Білгород-Дністровському, Одеському. Наукове консультування з питань впровадження

експерименту здійснював ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.04.2018 №314).

Організований початок експерименту і успішна реалізація концептуально-формульованого етапу дозволила вже у травні 2019 року провести обласну конференцію «Нове покоління вчителів для Нової української школи: досвід реалізації та перспективи проекту» (30 травня 2019 року). На конференції було представлено доповіді керівників, викладачів та випускників коледжів з проблематики підготовки майбутніх вчителів початкових класів до роботи в умовах впровадження Нової української школи.

Подальша реалізація такого напрямку роботи з метою об'єднання зусиль учених та практиків різних регіонів України щодо осмислення досвіду, викликів, ідей і рішень з проблеми підготовки та професійного розвитку вчителів в умовах впровадження освітньої реформи 30 квітня 2021 році проведено **II Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Нове покоління вчителів для української школи: виклики і досягнення»**<https://oano.od.ua/uk/news-1246-9324/> Матеріали конференції представлено у **збірнику тез доповідей**:

Нове покоління вчителів для української школи: виклики і досягнення: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (30 квітня 2021 р., м. Одеса). Одеса: Астропринт, 2021. 284 с.

В збірник увійшли понад 80 друкованих наукових матеріалів, присвячених розгляду актуальних питань сучасної педагогічної освіти, а саме: професійне становлення вчителя Нової української школи; підготовка вчителя Нової української школи: виклики модернізації педагогічної освіти; теоретико-методичні засади трансформації змісту та технологій педагогічної освіти; навчально-методичне забезпечення підготовки вчителів в умовах реформування освітньої галузі: досвід впровадження експерименту. З матеріалами конференції можна познайомитися за

посиланням: <https://dspace.oano.od.ua/items/9bd38fcb-e1c5-4cbf-8cc2-14161fcd908f>

У 2022 році успішно завершено всеукраїнський експеримент «Навчально-методичне забезпечення підготовки вчителів в умовах реформування освітньої галузі у 2017-2022 роках» (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.08.2022 №684). Разом з тим регіональний проєкт «Нове покоління вчителів для української школи» Одеська академія неперервної освіти продовжує. В межах проєкту активно розбудовується співпраця між різними закладами педагогічної освіти регіону – Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», Ізмаїльським державним гуманітарним університетом, Балтським педагогічним фаховим коледжем, Білгород-Дністровським педагогічним фаховим коледжем, Одеським педагогічним фаховим коледжем). Прикладом такої співпраці є **реалізація програми тренінгів для викладачів** цих закладів, здійснена кафедрою дошкільної і початкової освіти Одеської академії неперервної освіти. Програма тренінгів укладена на основі Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 15.01.2018 №36, але з урахуванням іншої цільової аудиторії – викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, які здійснюють підготовку майбутнього вчителя початкових класів. Метою програми є розширення знань, удосконалення навичок та розвиток професійних компетентностей викладачів педагогічних коледжів і ЗВО щодо підготовки вчителя Нової української школи до реалізації освітньої політики держави шляхом опанування новітніми практиками, технологіями, методиками, формами, методами професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів з урахуванням потреб педагогів, держави та глобалізованого світу.

Інформація про навчання відображена на сайті Академії:

<https://oano.od.ua/uk/news-1129-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1133-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1138-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1146-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1154-9324/>

Розбудова інституційних зв'язків між закладами педагогічної освіти регіону продовжується і реалізується у різноманітних формах. Це дозволило створити надійне підґрунтя для розбудови інфраструктури **інноваційної освітньої екосистеми регіону** в межах проєкту «Педагогічний парк Одещини». Метою проєкту є стимулювання розвитку науково-освітнього потенціалу регіону в сфері наукових досліджень, прикладних розробок, трансферу освітніх технологій, їх впровадження в широку практику роботи закладів дошкільної і загальної середньої освіти, навчання дорослих і підготовки фахівців. Вихід на екосистемний рівень впровадження ідей Нової української школи в межах регіону – це виклик і перспектива роботи Одеської академії неперервної освіти на наступні роки.

Вагомим аспектом впровадження Нової української школи є питання наступності дошкільної і початкової освіти. Одеська академія неперервної освіти систематично здійснює роботу в цьому напрямку, що дозволило реалізувати **регіональний проєкт «ДО-НУШ»** («Дошкільна освіта – Нова українська школа») (опис проєкту та проведених активностей представлено на сайті <https://kdpo.oano.od.ua/uk/site/proekt-do-nush.html>). В ході проєкту апробовано різноманітні форми співпраці вихователів ЗДО та вчителів початкових класів:

<https://oano.od.ua/uk/news-1060-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1074-9324/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-73-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-76-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-78-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-86-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-91-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-127-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-128-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-145-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-151-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-104-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-116-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-122-12402/>

<https://kdpo.odessaedu.net/uk/news-126-12402/>

<https://kdpo.oano.od.ua/uk/news-171-12402>

Кафедра дошкільної та початкової освіти виступила організатором І **Всеукраїнської науково-практичної конференції** «Педагогіка партнерства в умовах модернізації дошкільної освіти: теорія та практика» (23 листопада 2021 р.), на якій було представлено свої науково-методичні напрацювання з проблемних питань, пов'язаних з розвитком теорії і практики педагогіки партнерства у дошкільній освіті в умовах впровадження нового Базового компоненту <https://oano.od.ua/uk/news-1428-9324/>

За матеріалами конференції видано **збірник тез доповідей:**

Педагогіка партнерства в умовах модернізації дошкільної освіти: теорія та практика: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної онлайн конференції (23 листопада 2021 р., м.Одеса). Умань : Візаві, 2021. 204 с.

У збірнику представлені 40 наукових публікацій за такими напрямками: теоретико-методологічні засади педагогіки партнерства: контексти дошкільної освіти; сучасні виміри соціалізації дитини в сім'ї та закладах дошкільної освіти; педагогічне партнерство у забезпеченні наступності дошкільної та початкової освіти в умовах впровадження концепції Нової української школи; розвиток психолого-фасилітативної компетентності педагога в системі професійної підготовки та післядипломної освіти. З матеріалами конференції можна познайомитися за посиланням: <https://dspace.oano.od.ua/items/482bbd61-5b39-4139-b76c-11e36354ff66>

Важливим напрямом діяльності в межах здійснення науково-методичного супроводу, орієнтованого на розвиток інноваційного потенціалу педагога, є **робота з педагогами-тренерами** Нової української школи. Результати систематичної роботи з педагогами-тренерами НУШ були представлені на **регіональній конференції** «Траєкторії зростання професійної спільноти Нової української школи» (30 березня 2021 р.) <https://oano.od.ua/uk/news-1200-9324/> Участь в конференції взяли педагоги-тренери, які готували вчителів початкових класів до роботи за новим Державним стандартом початкової загальної освіти, педагоги-супервізори, освітні експерти. Всі присутні, понад 60, стали учасниками пленарного засідання, «ділового ланчу», фоторепортажу та фотосесії.

На допомогу педагогам-тренерам, педагогам-супервізорам та іншим педагогам, що стикаються з труднощами у впровадженні освітніх інновацій в Одеській академії неперервної освіти працює Центр супервізії та наставництва. Основними завданнями Центру є: консультативна допомога у питанні організації і проведення супервізії та наставництва як процесу професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам та керівникам закладів освіти; підготовка та професійний розвиток педагогів-супервізорів, проведення супервізії для регіональних педагогів-супервізорів. Центр регулярно проводить **сесії з професійного розвитку педагогів-супервізорів**, здійснюючи підтримку впровадження освітніх інновацій в регіоні:

<https://oano.od.ua/uk/news-1383-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1480-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1406-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1637-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1934-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-2097-9324/>

Впродовж 5 років для підтримки вчителів, які впроваджують Нову українську школу, та розвитку інноваційного потенціалу педагогів кафедра

дошкільної і початкової освіти Одеської академії неперервної освіти проводить **Всеукраїнський форум «Креативні вчителі: стратегії успіху»**:

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02Wz4yi8k5T6qFjhHMgsZbCtGGS5nEEoP5buEqvUbC4HHwz7k96zyunHnaomhGYmTQl&id=946471355557467

<https://oano.od.ua/uk/news-1302-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-1662-9324/>

<https://oano.od.ua/uk/news-2117-9324/>

Запорукою успішної роботи з підтримки впровадження реформ є наявність підготовленої матеріальної бази (лабораторії, тренінгові зали, центр дистанційної освіти, технічні можливості). Все це створено в Академії і функціонує як єдиний в Україні **Вчительський хаб «Відкритий освітній простір»**, який є майданчиком для подальшого впровадження Нової української школи. Унікальність хабу як регіонального освітнього осередку не лише для педагогічних працівників, а й для студентів, учнів, громадськості, полягає у його інноваційному технічному забезпеченні, сучасному дизайні та поєднанні освітніх центрів/лабораторій в одному приміщенні:<https://kdpo.oano.od.ua/uk/site/tsentr-nush-vulnakhimova-.html>

Узагальнення набутого досвіду з розвитку інноваційного потенціалу педагога за допомогою використання різноманітних форм науково-методичного супроводу представлений у **програмі авторського курсу підвищення кваліфікації**:

Гарачук Т.В., Кравець Н. Ю. Робоча програма курсу «Методичні пазли НУШ: від новацій до інноваційної компетентності» (для вчителів початкових класів). Одеса, 2022. 20 с. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/762ae544-2b46-4ba0-b48c-a50440079181>

Теоретико-методологічні засади та практико-методичні узагальнення з проблеми представлено у низці **публікацій** авторів конкурсної роботи:

1. Задорожна Л. К. Науково-методичний супровід розвитку професійної

компетентності вчителів в системі неперервної освіти / Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: монографія / Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М., та інш., за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса: видавецьБукаєв Вадим Вікторович, 2019. 286 с., с.8-25. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/d59fe320-306d-46de-86fa-dba34386967f>

2. Задорожна Л. К. Регіональна освітня політика в умовах розбудови нової української школи. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку*: матеріали І всеукр. наук. - практ. конф. (Одеса, 21 травня 2019 р.). Одеса: видавець Букаєв ВадимВікторович, 2019. С. 3-6.URL:<https://dspace.oano.od.ua/handle/123456789/58>

3. Задорожна Л., Кравець Н., Кузнєцова О. Науково-методичний супровід освітніх трансформацій у початковій школі: регіональний аспект. *Початкова освіта у контексті шкільних змін: теорія, методика, практика, досвід*: монографія / за заг.ред. В.В.Ягоднікової, О.В.Кузнєцовой. Умань: видавець «Сочінський М.М.», 2021. С.382-411.URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/f95f08a6-8832-449c-b41c-8e21b4b51aed>

4. Задорожна Л., Кравець Н., Кузнєцова О. Розвиток інноваційності педагогів у процесі науково-методичного супроводу впровадження Нової української школи. *Нова українська школа: практичний інтенсив формування ключових компетентностей учасників освітнього процесу*: збірник статей / упорядник Інна Дутчак. Чернівецька філія Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти». Чернівці, 2021. С. 88-94.URL: <https://onedrive.live.com/?authkey=%21APBoloTotDErvJA&cid=4F521571FA64E419&id=4F521571FA64E419%21228862&parId=4F521571FA64E419%21225569&o=OneUp>

5. Кравець Н. Ю. Науково-методичний супровід вчителів пілотних шкіл в умовах Всеукраїнського експерименту. *Педагогічна наука і освіта у*

сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку : матеріали Всеукраїнської наук.-практ.конф. (14 травня 2020 р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. С. 154-157. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/faa9629a-f1a5-4ef3-8c84-4436d7967853>

6. Кравець Н. Ю. Інноваційна компетентність вчителя початкової школи як вимога сьогодення. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку* : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ.конф. (14 травня 2021 р.) / за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. С. 106-109. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/8232c988-afbc-4da6-be5e-5b2c0e905f22>

7. Кисельова О.І., Кравець Н.Ю. Зміст та специфіка інноваційної діяльності вчителя початкової школи. *Початкова освіта у контексті шкільних змін: теорія, методика, практика, досвід* : монографія / за ред. д.пед.н., професора В. В. Ягоднікової; к.психол.н., доцента О. В. Кузнецової. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2021. С. 212–229. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/f95f08a6-8832-449c-b41c-8e21b4b51aed>

6. Кравець Н.Ю. Інноваційна діяльність педагога : філософсько-педагогічний аспект. *Актуальні проблеми педагогічної освіти в XXI столітті* : матеріали I науково-практичної онлайн-конференції для здобувачів вищої освіти та молодих вчених. Одеса, 2021. С. 64-67. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/39076b20-7e44-4f14-b657-8399e915bbb2>

9. Кравець Н.Ю. Мотиваційна складова підготовки вчителів початкової школи до інноваційної діяльності. *Актуальні проблеми педагогічної освіти в XXI столітті* : матеріали II науково-практичної онлайн-конференції для здобувачів вищої освіти та молодих вчених (Одеса, 30 березня 2022 р.). URL: <https://dspace.oano.od.ua/collections/cc4e4552-da8f-4fb6-95c7-f26a0d5c787f>

10. KRAVETS Nataliia, NIKULOCHKINA Olena, VARETSKA Olena, KHAUSTOVA Olena, POMYRCHA Svitlana, POKROVA Svitlana. Further Training Peculiarities for Primary School Teachers in Educational Reforming

Conditions in Ukraine. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 14(2), 118-130. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/570>

11. Кравець Н.Ю., Ягоднікова В.В. Інноваційна компетентність вчителя початкової школи: теоретико-методологічний аспект. *Інноваційна педагогіка*. 2023. №57 (2). С. 26-31. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/57/part_2/4.pdf

12. Кузнєцова О. В. Адаптивність, її функції та характер співвідношення з інноваційністю. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, VI (72), Issue: 174, 2018 Sept. С. 18-24. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/Adaptability-its-functions-and-the-nature-of-the-relationship-with-innovativeness-O.-V.-Kuznietsova.pdf>

13. Кузнєцова О. В. Інноваційність як особистісний потенціал професійної компетентності педагога. *Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика* : монографія / Л.К.Задорожна, В.В.Ягоднікова, Г.М. Сагач та ін., за заг.ред.В.В.Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. С.55 - 70. URL: <https://dSPACE.oano.od.ua/items/d59fe320-306d-46de-86fa-dba34386967f>

14. Кузнєцова О. В. Особистісні чинники спрямованості інноваційності. *Теорія і практика сучасної психології*. 2019. 5. Т.1. С.29-37. URL: http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/5_2019/part_1/5-1_2019.pdf

15. Кузнєцова О. В. Психологічний портрет педагога-тренера Нової української школи: профіліїнноваційності. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 14 травня 2020 р.) / за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. С.80-83. URL: <https://dSPACE.oano.od.ua/collections/9c6464b3-d81d-4440-83ef-72a4dda5173f>

16. Кузнєцова О.В. Ціннісні орієнтації інноваційної особистості. *Габітус*. 2020. №19/20. С. 133-139. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2020.19.23>

17. Кузнєцова О. В. Навчання через гру та розвиток інноваційності педагогів в системі неперервної освіти : *Навчання через гру в освітньому просторі України: досвід, виклики, ідеї та рішення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Запоріжжя, 18-19 березня 2021 р.). URL: <https://sites.google.com/view/conferencezp>

18. Кузнєцова О. В. Розвиток інноваційності педагога в системі неперервної освіти. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 14 травня 2021 р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. С.190-194. URL: <https://dspace.oano.od.ua/items/8232c988-afbc-4da6-be5e-5b2c0e905f22>

19. Кузнєцова О. В. Потенціал Нової української школи у психопрофілактиці розвитку психічної травми у дітей. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку*: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 20 травня 2022 р.) / за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. С.145-149.

20. Кузнєцова О. В. Розвиток інноваційності педагога як передумова реалізації завдань НУШ. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти* : матеріали VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Вінниця, 6-7 липня 2022 року). С. 236 – 239. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/26688/1/jankovut.pdf>

21. Гура Т., Кузнєцова О.В., Рома О., Готовність українських педагогів до впровадження європейських практик у шкільну освіту: психологічні передумови та особливості розвитку. *Вісник Львівського університету*. Серія

Психологічні науки. 2022. Спецвипуск. С. 23–31. DOI:
<https://doi.org/10.30970/PS.2022.spec.4>

Отже, у конкурсній роботі представлено системні напрацювання кафедри дошкільної та початкової освіти за останні роки з питання розвитку інноваційного потенціалу педагога у процесі науково-методичного супроводу впровадження Нової української школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Власенко Ю. А. Психологическая феноменология инновационного потенциала личности. *Наука і освіта*. 1998. №4-5. С. 41-45.

2. Задорожна Л., Кравець Н. Кузнєцова О. Розвиток інноваційності педагогів у процесі науково-методичного супроводу впровадження Нової української школи. *Нова українська школа: практичний інтенсив формування ключових компетентностей учасників освітнього процесу: збірник статей / упорядник Інна Дутчак*. Чернівецька філія Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти». Чернівці, 2021. С. 88-94.

URL:<https://onedrive.live.com/?authkey=%21APBoloTotDErvJA&cid=4F521571FA64E419&id=4F521571FA64E419%21228862&parId=4F521571FA64E419%21225569&o=OneUp>

3. Кузнєцова О. В. Інноваційність як особистісний потенціал професійної компетентності педагога. *Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика* : монографія / Л. К. Задорожна, В. В. Ягоднікова, Г. М. Сагач та ін. / [за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. С.55-70.

4. Мельник Н. А. Науково-методичний супровід професійної діяльності педагогічних працівників ЗЗСО в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа». *Іміджсучасного педагога*. 2018. 6 (183). С. 29–32.

5. Папач О. І. Науково-методичний супровід розвитку професійної компетентності вчителів в системі неперервної освіти. *Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика* : монографія / Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М. та ін., за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса: видавецьБукаєв Вадим Вікторович, 2019. С. 258- 285.

6. Реєстр професійних стандартів.

URL:<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>

7. Сидоренко В. В. Інноваційні напрями науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників у системі післядипломної освіти. *Інформаційний збірник для директора школи та завідуючого дитячим садком*. 2016. № 7-8(48). С. 22-29.

8. Сорочан Т. М. Концепція науково-методичної роботи в добу освітніх змін: традиції, інновації, перспективи розвитку. *Методист*. 2013. 2 (14). С. 7-12. URL: http://lib.iitta.gov.ua/703966/1/%D0%A1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%BD_6.pdf

9. Фролов П. Д. Ментальні виміри інноваційної культури: досвід емпіричних досліджень. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Серія Психологія. 2013. №114. С.190-194.

10. Чернишов О., Чернікова Л. Формування системи науково-методичного супроводу діяльності освітніх округів. *Рідна школа*. 2013. №7. С.8-13. URL :http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2013_7_4

11. Шамота Г. М. Дифузія інновацій в Україні на сучасному етапі. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи в Україні*. Суми: УАБС НБУ, 2011. Вип. 31. С. 288-296.